

Plan

www.planbelgie.be

Auteurs: Anne Furnémont en An Van den Bergh - Mondiale Vorming
Illustraties & Vormgeving: Gunter Segers • Foto's: Plan
Verantwoordelijke Uitgever: Plan België, Dirk Van Maele,
Ravensteingalerij 3 B 5, 1000 Brussel • © 2008 • www.planbelgie.be

Lesmap voor de leerkracht
5e en 6e leerjaar Lager Onderwijs

Kinderen in Vietnam

Mondiale Vorming Plan België

Woord vooraf

Beste leerkracht,

Fijn dat je interesse hebt in het lespakket 'Kinderen in Vietnam' van Plan België. Dankzij jouw medewerking om dit pakket te gebruiken in de klas, hopen wij kinderen in België te informeren en bewust te maken over kinderrechten en de levensomstandigheden van kinderen in Vietnam.

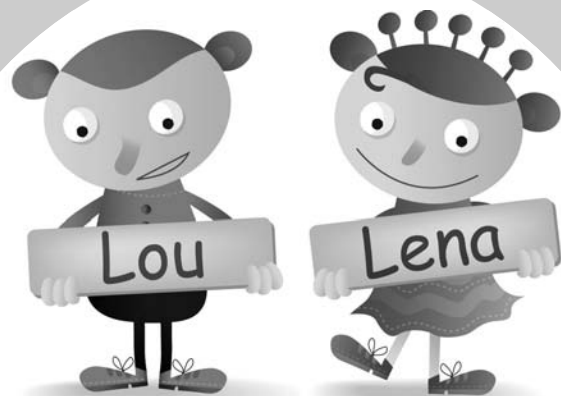
Het lespakket 'Kinderen in Vietnam' bestaat uit een dvd, een wereldkrant voor elke leerling en deze begeleidende lesmap. Doorheen de wereldkrant komen de leerlingen meer te weten over kinderrechten en over het leven van kinderen in Vietnam. De wereldkrant en het lespakket bestaan uit vijf delen. De wereldkrant begint met informatie over Plan, Vietnam en kinderrechten. Daarna komen de thema's 'Wonen en gezin', 'School' en 'Vrije tijd' aan de beurt. In het laatste deel maken de leerlingen zelf een krant over kinderrechten en Vietnam.

Naast dit lespakket biedt Plan België ook lespakketten rond andere thema's aan, telkens voor 1e, 2e en 3e graad lager onderwijs. Je kan ook deelnemen aan onze scholenacties. Aarzel zeker niet om eens een kijkje te nemen op onze website of ons te contacteren met vragen of opmerkingen over ons aanbod.

Wij hopen dat het lespakket 'Kinderen in Vietnam' jou en je leerlingen kan stimuleren om op te komen voor kinderrechten en de verbetering van de levensomstandigheden van kinderen wereldwijd.

Veel plezier ermee in je klas!

Plan België
Team Mondiale Vorming
www.planbelgie.be

Wie zijn Lou & Lena?

We stellen je graag voor aan "Lou en Lena", de mascottes van Plan. Lou en Lena nemen jou en de leerlingen mee doorheen de lessenreeks over kinderrechten en Vietnam.

Lou en Lena zijn de gidsen die leerlingen wegwijs maken in de kinderrechten en duidelijk maken waar Plan elke dag voor vecht.

Inhoudstafel

• Woord vooraf	p. 2
• Info vooraf	
Plan België	p. 3
Mondiale Vorming	p. 4
Vietnam	p. 5-7
• Didactisch gedeelte	
Hoe werken met het lespakket 'Kinderen in Vietnam'?	p. 8
Lesfiche 1: Het land Vietnam	p. 9-11
Lesfiche 2: Wonen en gezin in Vietnam	p. 12-13
Lesfiche 3: Onderwijs in Vietnam	p. 14-16
Lesfiche 4: Vrije tijd in Vietnam	p. 17-19
Lesfiche 5: Zelf een krant maken	p. 20-22

Plan België

Plan België is een onafhankelijke ngo die werd opgericht in 1983. Plan België maakt deel uit van de internationale Plan-koepel, een kindgerichte ontwikkelingsorganisatie die bestaat sinds 1937. De missie van Plan is het verbeteren van de levensomstandigheden van kinderen in ontwikkelingslanden en een universele toepassing van de rechten van het kind.

In meer dan 60 landen, zowel in het Noorden als in het Zuiden, werkt Plan op 3 niveaus om een structurele mentaliteitsverandering te bereiken:

- sensibilisatie en mobilisatie van de bevolking waaronder ook kinderen;
- samenwerken met organisaties en allianties die actief zijn in ontwikkelingssamenwerking en de optimalisering van de kinderrechten;
- beleidsbeïnvloeding.

Plan België is door de Belgische overheid officieel erkend als ngo in de sector ontwikkelingssamenwerking.

Plan België en kinderrechten

Kinderen hebben rechten! Die staan plechtig verwoord in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Er zijn vier categorieën rechten:

1. **recht op overleven**
2. **recht op ontwikkeling**
3. **recht op bescherming**
4. **recht op participatie**

Plan België hamert sterk op deze rechtenbenadering. Het gaat een stap verder dan enkel de symptomen van armoede te bestrijden. Alle kinderen wereldwijd moeten dezelfde kansen krijgen, simpelweg omdat ze daar recht op hebben.

Als onafhankelijke ngo ontwikkelt Plan België projecten in nauwe samenwerking met haar partnerlanden namelijk West-Afrika (Benin, Burkina Faso, Togo), de Mekong-omgeving (Cambodja, Vietnam), Centraal-Amerika (Honduras, El Salvador) en in het Andesgebied (Ecuador).

Deze projecten concentreren zich op drie thema's: toegang tot kwaliteitsvol onderwijs, seksuele en reproductieve gezondheidszorg voor jongeren en bescherming van kwetsbare kinderen.

Als lid van de internationale Plan-koepel, financiert Plan België ook projecten dankzij de steun van Plan Ouders. Dankzij hen kunnen meer dan 38 000 Plan Kinderen en hun gemeenschap een toekomst opbouwen. Andere Belgische donateurs zoals de overheid, bedrijven en organisaties dragen ook hun steentje bij om de projecten te kunnen realiseren.

Mondiale Vorming

Mondiale Vorming bij Plan België houdt een combinatie in van kinderrechteneducatie en ontwikkelingseducatie. We willen hiermee drie prioritaire doelstellingen bereiken bij kinderen en jongeren in België:

1. hen **informer**en over de rechten van het kind en het verband met de levensomstandigheden van kinderen in het Zuiden;
2. hen op een interactieve manier **bewustmaken** over het belang van kinderrechten in de wereld en het inpassen van solidaire waarden in hun eigen gedrag en attitudes;
3. hen **mobiliseren** om in hun eigen omgeving de rechten van het kind uit te dragen en zich te engageren in solidaire acties voor kinderen in het Zuiden.

In het realiseren van de doelstellingen vertrekt Mondiale Vorming bij Plan België vanuit 6 fundamentele uitgangspunten:

1. kinderrechten als focus;
2. link met de concrete levensomstandigheden van kinderen in het Zuiden;
3. participatie van kinderen en jongeren;
4. veranderingen op lange termijn teweegbrengen;
5. kinderen en jongeren leren van elkaar;
6. aandacht voor positieve, correcte en genuanceerde beeldvorming.

Vietnam

Ligging: aan de Zuid-Chinese Zee, tussen China, Laos en Cambodja

Oppervlakte: 329.560 km² (11 keer zo groot als België)

Hoofdstad: Hanoi

Aantal inwoners: meer dan 85 miljoen

Klimaat: tropisch moessonklimaat met grote verschillen tussen het Noorden en het Zuiden van het land

Politiek: communistische staat

Geschiedenis: Vietnam was lange tijd een kolonie van Frankrijk. De Vietminh, een bevrijdingsbeweging kwam tegen Frankrijk in opstand. Daarom bombardeerde Frankrijk hen in 1946, samen met de VS. In 1956 sloten Frankrijk en de Vietminh een wapenstilstand, en besloten ze Vietnam op te delen in Noord en Zuid. De VS en Zuid-Vietnam waren hier niet mee akkoord. Hieruit volgde de welbekende Vietnamoorlog, die voortduurde tot 1975. In 1976 werden Noord- en Zuid-Vietnam herenigd en werd de Socialistische Republiek Vietnam uitgeroepen.

Munteenheid:
Dong

Religie: boeddhisme, taoïsme, confucianisme, katholicisme

Taal: Vietnamees als hoofdtal, maar ook Chinees en Khmer

Economie: de bevolking in Vietnam leeft vooral van de landbouw met rijst als belangrijkste gewas, maar ook visserij en ontginning van metaalertsen

Welvaart: 19,5% leeft onder de armoedegrens (de Wereldbank hanteert als armoedegrens een inkomen van 1 dollar per dag)

Vlag:

Vietnam en kinderrechten

Vietnam kan het nog beter doen wat de implementatie van kinderrechten betreft. Dit blijkt uit het meest recente rapport van het Comité voor de Rechten van het Kind in Genève in 2003:

- De mening van kinderen wordt nog te weinig gerespecteerd.
- Niet alle kinderen worden bij de geboorte geregistreerd.
- Veel kinderen zijn het slachtoffer van mishandeling, verwaarlozing en seksuele en economische uitbuiting, vooral in afgelegen gebieden.
- Er is een grote kloof tussen arme en rijke gezinnen en de armoede verhoogt het risico op kindermisbruik en -verwaarlozing.
- De pre- en postnatale gezondheidszorg is onvoldoende: er is een te hoge baby-, kind- en moedersterfte en veel jonge kinderen zijn ondervoed.
- Te veel kinderen met een handicap hebben geen toegang tot bijzondere zorg, onderwijs en zelfstandigheidstraining, vooral in afgelegen gebieden.
- Veel kinderen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks getroffen door HIV/AIDS.
- De meeste kinderen in Vietnam gaan naar school (meer dan 95%), maar er is een grote kloof tussen stedelijke en landelijke gebieden en vaak laat de kwaliteit van het onderwijs te wensen over.

Plan België in Vietnam

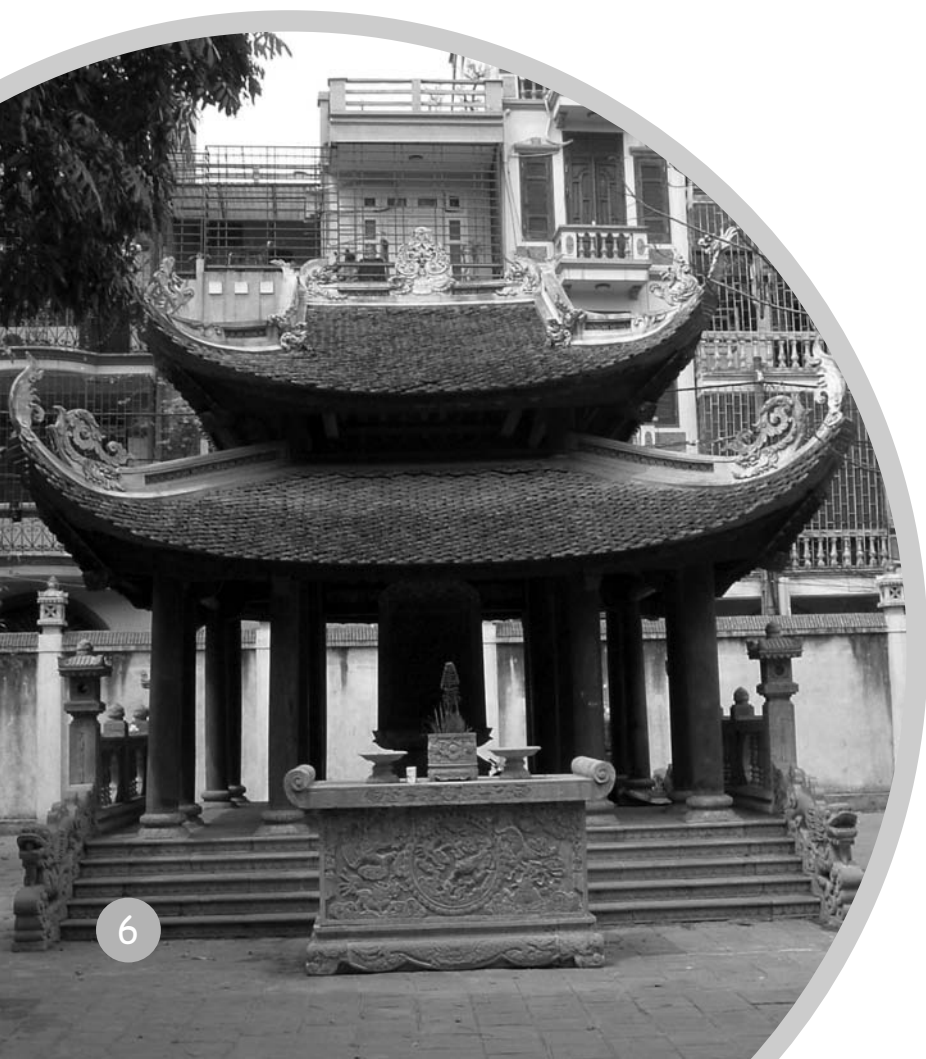
Vietnam is een partnerland van Plan België. Dit betekent dat Plan België enkele projecten van Plan Vietnam rechtstreeks ondersteunt, zowel financieel als inhoudelijk.

Plan België steunde de oprichting van '**Young Media Clubs**' in Vietnam. Jongeren komen samen in medioclubs waardoor ze de kans krijgen om zich uit te drukken en zo de vaardigheden leren om zichzelf te beschermen tegen misbruik. Ook worden de Young Media Clubs gebruikt om andere kinderen en jongeren op een laagdrempelige manier te informeren over kinderrechten.

Een ander project werkt aan **kwaliteitsvol basisonderwijs**. Ondanks het feit dat meer dan

95% van de kinderen in Vietnam naar school gaan, hebben nog veel kinderen uit afgelegen en armere gebieden geen toegang tot basisonderwijs. Bovendien is de kwaliteit van het onderwijs ondermaats. De leerkrachten gebruiken vooral passieve lesmethodes, het schoolmilieu is vaak kindonvriendelijk en onveilig en er is een gebrek aan degelijk lesmateriaal. Plan wil hier samen met de Vietnamese overheid verandering in brengen.

Naast de projecten die Plan België ondersteunt, werkt Plan Vietnam ook rond armoedebestrijding, gezonde voeding, opvang van straatkinderen, de ondersteuning van kinderen met een handicap, enzovoort.

Links en nuttige info

WEBSITES

www.plan-ed.org
(educatieve website, een initiatief van Plan UK)

www.samsam.net
(educatieve website voor kinderen)

www.2015ikloopmee.be
(educatieve website voor kinderen rond millenniumdoelstellingen)

www.kinderrechtswinkel.be

www.krantenindeklas.be

www.kinderrechtencommissariaat.be

KINDERBOEKEN

- Ik heb ook maar twee vleugels. Daniel Billiet. (kinderrechten algemeen)
- Op de bres voor kinderrechten. (kinderrechten algemeen)
- Het recht van de banaan is krom. Diverse auteurs. (kinderrechten algemeen)
- Brieven aan de rattenhemel. Anton van der Kolk (straatkinderen)
- Blauwe plekken. Anke de Vries (kinder mishandeling)
- Het verhaal van Iqbal. Francesco d'Adamamo (kinderarbeid)
- Als olifanten vechten. Dirk Bracke (kindsoldaten)
- De meisjes van Aboke. Els de Temmerman (kindsoldaten)

Hoe werken met het lespakket 'Kinderen in Vietnam'?

Doelstellingen

Na het werken met het lespakket 'Kinderen in Vietnam':

- hebben de leerlingen een idee over het leven van kinderen in Vietnam;
- weten de leerlingen dat alle kinderen dezelfde rechten hebben en kennen ze de meeste van deze rechten;
- zijn de leerlingen zich bewust van de verschillen en overeenkomsten tussen kinderen in België en in Vietnam;
- voelen de leerlingen zich verbonden met de kinderen in Vietnam en hebben ze begrip voor de problemen die er zijn;
- zijn de leerlingen meer geneigd om actie te ondernemen om de levensomstandigheden van kinderen wereldwijd te verbeteren.

Deze doelstellingen sluiten goed aan bij de eindtermen van het leergebied 'Wereldoriëntatie' rond volgende thema's:

- de verdeling van welvaart in de wereld;
- de fundamentele rechten van het kind;
- de werking van internationale organisaties;
- het dagelijkse leven in andere landen.

Het lespakket 'Kinderen in Vietnam'

Het vertrekpunt van het lespakket 'Kinderen in Vietnam' voor de derde graad is een project van Plan rond participatie van kinderen in Vietnam, de 'Young Media Clubs'. In deze clubs leren kinderen hun mening geven over kinderrechten en andere thema's. Deze mening delen ze mee aan andere kinderen dankzij zelfgemaakte kranten en radioprogramma's. De bedoeling van het lespakket is dat jouw leerlingen in hun wereldkrant informatie over Vietnam en kinderrechten kunnen terugvinden

en daarna zelf een krant gaan maken over wat ze geleerd hebben. Hiermee kunnen ze in hun eigen klas én school over kinderrechten en de situatie van kinderen in Vietnam praten.

Het lespakket kan gespreid worden over vijf verschillende lessen, maar je kunt er gerust meer of minder tijd aan besteden.

De lesfiches

Om het thema 'Kinderen in Vietnam' goed te kunnen begeleiden, is er voor elke activiteit een lesfiche. In totaal zijn er vijf lesfiches en hierop vind je telkens het volgende terug:

- Didactische info: leerdoelen, tijdsduur materiaal en voorbereiding
- Achtergrondinfo
- Verloop van de activiteit

Het gebruik van de dvd 'Kinderen in Vietnam'

Naast de wereldkrant voor de leerlingen en deze lesmap kan je gebruik maken van de dvd 'Kinderen in Vietnam'.

Op deze dvd vind je vier reportages terug:

- reportage 1: een voorstelling van Vietnam
- reportage 2: het gezinsleven in Vietnam
- reportage 3: naar school in Vietnam
- reportage 4: vrije tijd in Vietnam

De dvd is gemaakt door jongeren van de Plan Youth Board, de jongerenwerking van Plan België. Bij elke lesfiche staat aangeduid wanneer je de dvd kan gebruiken en zijn leervragen voor een klasgesprek toegevoegd. Het lespakket kan ook zonder de dvd gebruikt worden.

Het land Vietnam

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen worden warm gemaakt voor het thema 'kinderen in Vietnam'.
- De leerlingen kunnen Vietnam situeren op de wereldkaart en kennen basisinformatie over het land.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- dvd-speler en tv (indien je gebruik maakt van de dvd 'Kinderen in Vietnam');
- wereldkaart, werelddol of atlas;
- reisgidsen, kranten, internet (optioneel);
- papier en schrijfgerief;
- de wereldkrant 'Kinderen in Vietnam' voor elke leerling.

Achtergrondinfo

Deze les gaat dieper in op de kinderrechten in Vietnam. In het informatief gedeelte van deze lesmap las je al de belangrijkste verbeterpunten betreffende de implementatie van kinderrechten in Vietnam. We geven hier nog wat meer informatie over straatkinderen en kinderarbeid in Vietnam.

Er wordt geschat dat er meer dan 22.000 straatkinderen leven in Vietnam. De meeste van deze kinderen zijn naar de stad gekomen om geld te verdienen voor zichzelf en/of hun familie. De kinderen leven in extreme armoede en in zeer ongezonde omstandigheden. Veel kinderen lopen grote risico's op (seksueel) misbruik,

besmetting door HIV/AIDS, verslaving aan drugs en vervolging door de politie.

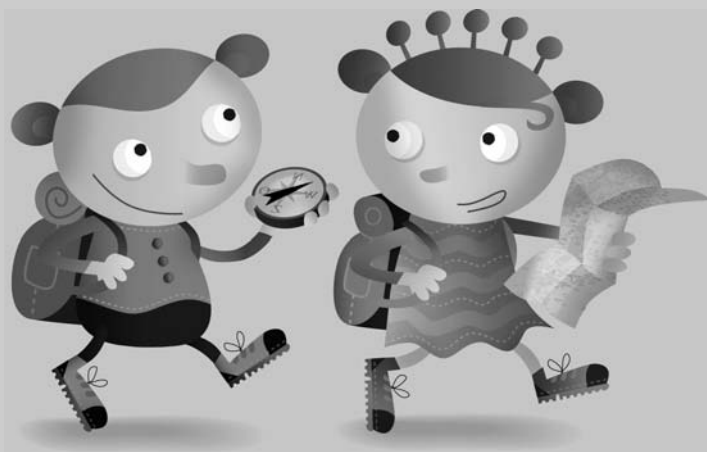
Volgens de Vietnamese wet is kinderarbeid verboden onder 15 jaar. Kinderarbeid in Vietnam is de laatste jaren sterk afgenomen. Toch wordt geschat dat nog steeds 57% van de kinderen in één of andere vorm van arbeid betrokken zijn. Vooral straatkinderen, arme kinderen en kinderen van etnische minderheden zijn het slachtoffer van kinderarbeid. Armoede is de grootste oorzaak van kinderarbeid in Vietnam. We spreken van kinderarbeid als het werk dat kinderen doen schadelijk is voor hun (lichamelijke en/of psychische) gezondheid, verhindert dat kinderen naar school gaan of geen ruimte meer laat voor spel of vrije tijd.

Verloop van de activiteit

Bekijk samen met de leerlingen de reportage over Vietnam op de dvd. Bespreek met de leerlingen wat ze gezien hebben. Laat hen de informatie gebruiken voor de opdrachten. Je kan volgende leervragen stellen in een klasgesprek:

- Wat valt je op als je de beelden van Vietnam ziet?
- Zou jij graag in Vietnam wonen? Waarom wel? Waarom niet?
- Welke verschillen zijn er met België?

De voorpagina

De leerlingen zijn de redacteurs van de wereldkrant die voor hen ligt. Laat hen op de voorpagina bij 'redactie' een zelfportret maken en hun naam schrijven. De leerlingen maken ook kennis met Lou en Lena, de mascottes van Plan die hen gidsen doorheen de krant.

"Ben jij een wereldburger?"

Op p. 2 in de wereldkrant staat een kaart van Vietnam en België. Laat de leerlingen aan de hand van de dvd, atlas of internet voor beide landen de hoofdstad, vlag, buurlanden, aantal inwoners, munteenheid en gesproken talen opzoeken. Deze informatie kunnen ze in de landkaarten schrijven.

Verdeel nu de klas in groepjes. Laat de leerlingen een leuk weetje over Vietnam opzoeken in reisgidsen, kranten, internet,... Laat ze er ook eentje verzinnen. Elk groepje vertelt de weetjes, de andere groepen raden welk weetje juist is en welk niet.

"Kinderen hebben rechten".

Laat de leerlingen het artikel "Kinderen hebben rechten" op p. 3 in de wereldkrant lezen. De kinderrechten staan in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind. Dit verdrag is ondertekend door bijna alle landen van de wereld. Enkel de Verenigde Staten en Somalië hebben het niet ondertekend. De kinderrechten kunnen verdeeld worden in vier groepen: recht op overleven, recht op ontwikkeling, recht op bescherming en recht op een eigen mening.

Laat de leerlingen nu nadenken welke rechten zij kennen. Overloop dit met de hele klas en schrijf de kinderrechten op het bord.

Verdeel de klas opnieuw in groepjes en laat de leerlingen elk kinderrecht op een papier of kaartje schrijven. Voor elk recht moeten ze een voorbeeld bedenken. Deze voorbeelden kunnen ze ook opzoeken op internet, in kranten... Nu moeten ze per groep de rechten rangschikken naar belangrijkheid. Vergelijk de rangschikking van de verschillende groepjes en laat de leerlingen uitleggen waarom ze het ene recht belangrijker vinden dan het andere.

"Bijna dertig jaar oorlog"

Laat de leerlingen "Bijna dertig jaar oorlog" lezen op p. 3 in hun wereldkrant. Geef wat meer uitleg en verklaar de moeilijke woorden. Laat de leerlingen nadenken welke kinderrechten tijdens de oorlog niet gerespecteerd worden.

"Het rapport van Vietnam kan nog beter!"

Laat de leerlingen het artikel en de opmerkingen uit het kinderrechtenrapport van Vietnam op p. 4 lezen. Laat de leerlingen nadenken over welk recht elke opmerking gaat.

1. Recht op een eigen mening (participatie)
2. Recht op onderwijs
3. Recht op overleven (voeding)
4. Recht op bescherming (onderdak)

Opdracht!

Verdeel de klas in groepjes. Laat elk groepje een kinderrecht kiezen uit de vorige oefening rond het kinderrechtenrapport van Vietnam. Laat hen hierover een kort verhaaltje bedenken en dit uitbeelden door 5 verschillende posities in te nemen. Laat het hen eerst oefenen en dan uitbeelden voor de klas. Eventueel kan je hiervan foto's nemen die later nog gebruikt kunnen worden als fotoverhaal in hun zelfgemaakte krant. Als er geen fototoestel aanwezig is in de klas, kunnen de leerlingen de verschillende posities ook tekenen en er op die manier een stripverhaal van maken. Ook dit kan achteraf gebruikt worden in de zelfgemaakte krant.

Wonen en gezin in Vietnam

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen hebben een beeld van het gezinsleven in Vietnam en kunnen verschillen en gelijkenissen met België aantonen.
- De leerlingen denken na over het recht op een woning, voldoende eten en drinken en gezondheidszorg.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- dvd-speler en tv (indien je gebruik maakt van de dvd 'Kinderen in Vietnam');
- papier, tijdschriften, internet (optioneel);
- de wereldkrant 'Kinderen in Vietnam' voor elke leerling.

Achtergrondinfo

In Vietnam is 25% van de kinderen onder vijf jaar zijn ondervoed. De belangrijkste oorzaak hiervan is het gebrek aan gevarieerd eten.

In Vietnam heeft 51% van de bevolking geen toegang tot proper drinkwater en 74% bezit geen hygiënische toiletten.

In Vietnamese gezinnen wordt thee als welkomstdrank geschonken aan het bezoek.

Verloop van de activiteit

Bekijk samen met de leerlingen de reportage over het gezin in Vietnam op de dvd. Bespreek met de leerlingen wat ze gezien hebben. Laat hen de informatie gebruiken voor de opdrachten. Volgende leervragen kunnen gesteld worden in een klasgesprek:

- Wat zijn de grootste verschillen tussen het gezin van Dao en het gezin van Raya?
- In Vietnam woont men vaak in hetzelfde huis met de grootouders. Waarom zou dit zoveel voorkomen, denk je? Zou jij dit leuk vinden?
- Denk je dat Raya uit België en Dao uit Vietnam evenveel in het huishouden moeten helpen? En jij, welke klusjes doe jij zoal thuis?

"Twee is genoeg, drie is te veel"

Laat de leerlingen het artikel op p. 5 in hun wereldkrant lezen. Bespreek met hen of er in België ook sprake is van geboortebeperving en of zij dit een goede oplossing vinden om overbevolking tegen te gaan.

Vraag hen ook wat de link is met dit artikel en het vorige over het belang van familie in Vietnam. Leg hen uit dat ouders en kinderen in Vietnam meestal in hetzelfde huis blijven wonen. Omdat meisjes bij de familie van hun echtgenoot gaan wonen als ze trouwen, willen ouders liever jongens omdat die in huis blijven en later voor hen zullen zorgen.

"Rijst, rijst en nog eens rijst"

Laat de leerlingen het artikel lezen op p. 6. Door te weinig afwisseling in het voedingspatroon zijn veel Vietnamese kinderen ondervoed. Geef hen de opdracht een menu samen te stellen voor een kind van 5 jaar zodat die genoeg en voldoende te eten heeft voor één dag. De leerlingen kunnen ook prenten en foto's opzoeken van typisch Vietnamese gerechten en hiermee de menukaart versieren.

"Op de thee in Vietnam"

Laat de leerlingen het artikel "Op de thee in Vietnam" op p. 7 in hun wereldkrant lezen. Je kan voor deze gelegenheid een echte theeceremonie organiseren in de klas.

"Brief aan de wereldkrant"

Laat de leerlingen de lezersbrief van My (12 jaar) uit Vietnam op p. 7 lezen. Laat hen opschrijven over welk kinderrecht dit artikel gaat.

"Geef je mening!"

Laat de leerlingen de 4 uitspraken op p. 7 in hun wereldkrant lezen en vraag hen of ze ermee akkoord gaan of niet. Je kan de stellingen ook voorlezen waarbij de leerlingen aan de ene kant van het klaslokaal gaan staan als ze akkoord zijn, en aan de andere kant als ze niet akkoord zijn. Laat de kinderen hun mening goed argumenteren.

Opdracht!

Laat je leerlingen een echt onderzoek doen over het gezin in België. Verdeel de klas in groepjes van 4 personen. Elk groepje kiest 1 of 2 vragen over het gezin en stelt deze vragen aan klasgenoten. Ze kunnen de vragen ook aan leerlingen uit andere klassen stellen tijdens de speeltijd. Daarna brengt ieder groepje verslag uit van de ondervraging die ze gedaan hebben. Laat de kinderen de procenten berekenen (vb. 20% van onze klas heeft meer dan 2 broers of zussen).

Voorbeelden van vragen zijn:

- Hoeveel broers en/of zussen heb jij?
- Hoe vaak zie jij je grootouders per week?
- Drink jij graag thee?
- Om hoe laat sta je 's morgens op?
- Hoe vaak per week eet jij vlees?

Onderwijs in Vietnam

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen kunnen zich voorstellen hoe het onderwijs in Vietnam functioneert en kunnen verschillen en gelijkenissen met België aantonen.
- De leerlingen denken na over het belang van kwaliteitsvol basisonderwijs voor jongens én meisjes.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- dvd-speler en tv (indien u gebruik maakt van de dvd 'Kinderen in Vietnam');
- papier en schrijfgerief;
- de wereldkrant 'Kinderen in Vietnam' voor elke leerling.

Achtergrondinfo

In Vietnam gaat 95 % van de kinderen naar de lagere school. Dat percentage is hoog in vergelijking met andere ontwikkelingslanden. Toch gaan nog niet alle kinderen in Vietnam naar school. Er is een groot verschil tussen de stedelijke en landelijke gebieden. Op het platteland gaan sommige kinderen niet naar school omdat ze thuis moeten werken of omdat hun ouders geen geld hebben om de schoolkosten te betalen. Andere oorzaken kunnen zijn: te lange of onveilige afstand van huis naar school, ontbreken van een geboortebewijs, ...

Het grootste probleem in Vietnam is de kwaliteit van het onderwijs. De leerkrachten zijn niet altijd goed gevormd, hebben een tekort aan materiaal en hanteren vaak een passieve manier van lesgeven. Kinderen zijn ook niet altijd goed voorbereid op de lagere school, omdat slechts 55 % van de kinderen tussen 3 en 5 jaar naar de kleuterschool gaat.

Verloop van de activiteit

Bekijk samen met de leerlingen de reportage over Vietnam op de dvd. Bespreek met de leerlingen wat ze gezien hebben. Laat hen de informatie gebruiken voor de opdrachten. Je kan volgende leervragen stellen in een klasgesprek:

- Wat valt je op als je de beelden van Vietnam ziet?
- Zou jij graag in Vietnam wonen? Waarom wel? Waarom niet?
- Welke verschillen zijn er met België?

"Brief aan de wereldkrant"

Laat de leerlingen de lezersbrief van Kim uit Vietnam lezen op p. 8 in hun wereldkrant. In deze brief is Kim duidelijk ontevreden over zijn klaslokaal en schoolgebouw. Laat de leerlingen nu net als Kim een lezersbrief schrijven waarin ze schrijven wat er in hun eigen klas/school beter kan.

Op deze foto zie je een leeg klaslokaal in Vietnam. Het is duidelijk dat dit klaslokaal erg verschillend is met het eigen klaslokaal. Laat de leerlingen in hun wereldkrant aanduiden wat ze missen in het klaslokaal op de foto (vb. een computer, lesmateriaal...). Laat de leerlingen nadenken of al deze voorwerpen nodig zijn voor goed onderwijs. Overleg met de hele klas welke voorwerpen in de eigen klas je gedurende een dag of week niet meer zal gebruiken.

"Hanh gaat terug naar school"

Laat de leerlingen het interview met Hanh op p. 8 lezen. Laat hen per twee oefenen en spelen voor de klas.

Organiseer nu een ouderbijeenkomst. De klasgroep speelt de rol van ouders die naar de bijeenkomst komen om enkele sprekers te horen over het belang van onderwijs voor hun kinderen. Duid enkele vrijwilligers aan die de sprekers willen spelen. Geef de kinderen even bedenktijd om enkele goede redenen te vinden waarom het belangrijk is dat hun kinderen naar school gaan.

"Met een beetje hulp lukt het wel!"

Laat de leerlingen het artikel op p. 9 lezen. Voor kinderen met een beperking is het in Vietnam niet vanzelfsprekend om naar school te gaan. Er zijn niet overal speciale scholen voorzien. Maar met de hulp van klasgenoten kan het lukken. In de wereldkrant worden drie kinderen met een handicap beschreven:

- Li (9 jaar) uit Vietnam is doof.
- Jeroen (12 jaar) uit België heeft een verstandelijke handicap. Lezen, schrijven en rekenen gaat voor hem veel moeilijker dan voor anderen.
- Hong (11 jaar) uit Vietnam kan niet lopen en zit in een rolstoel.

Geef de leerlingen de opdracht om na te denken hoe zij deze kinderen kunnen helpen om toch naar school te gaan.

Opdracht!

De leerlingen weten ondertussen al heel wat over het onderwijs in Vietnam. Zo lezen ze in het interview met Hanh dat sommige kinderen niet naar school gaan omdat hun ouders liever hebben dat ze thuis of op het veld meehelpen. Verdeel de klas in twee groepen. Eén groep speelt de rol van ouders die het niet zien zitten dat hun kinderen naar school gaan. De andere groep speelt de rol van kinderen die wel naar school willen.

Geef beide groepen even tijd om minimum twee redenen te zoeken voor hun mening en start daarna het debat tussen de ouders en de kinderen. Speel zelf de rol van moderator.

Vrije tijd in Vietnam

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen hebben een beeld over de vrijetijdsbestedingen van kinderen in Vietnam en kunnen verschillen en gelijkenissen met België aantonen.
- De leerlingen kunnen uitleggen wat de invloed is van initiatieven als de Young Media Clubs op het leven van kinderen in Vietnam.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- dvd-speler en tv (indien u gebruik maakt van de dvd 'Kinderen in Vietnam');
- papier en schrijfgerei;
- de wereldkrant 'Kinderen in Vietnam' voor elke leerling.

Achtergrondinfo

Vietnam heeft een heel grote jeugdbeweging, de Youth Union. Het is de jeugdbeweging van de Communistische Partij en bijna alle jongeren tussen vijftien en dertig jaar zijn er lid van. Voor de jonge kinderen tussen acht en veertien jaar zijn er de Pioniers.

Plan startte in 2006 met het oprichten van medioclubs voor jongeren in Vietnam, de zogenaamde 'Young Media Clubs'. In elke club zitten gemiddeld vijftien leden tussen twaalf en zestien jaar oud. De clubs vergaderen regelmatig over hun activiteiten en krijgen diverse vormingen rond kinderrechten, gender en media-gebruik. Hun doel is om andere jongeren

te informeren over kinderrechten en om boodschappen te brengen over AIDS, geboorteregistratie, kindermisbruik en andere thema's. De meeste clubs hebben hiervoor hun eigen tijdschrift, krant, radio- of tv-programma.

Verloop van de activiteit

Bekijk samen met de leerlingen de reportage over vrije tijd in Vietnam op de dvd. Bespreek met de leerlingen wat ze gezien hebben. Laat hen de informatie gebruiken voor de opdrachten. Volgende leervragen kunnen gesteld worden in een klasgesprek:

- Wat doen de kinderen in Vietnam in hun vrije tijd? Mogen ze zelf kiezen wat ze doen als ze vrij zijn? Hoe belangrijk vinden zij die vrije tijd?
- Als er bij jullie op school een beweging zoals de Young Media Club zou bestaan, wat zouden jullie dan vertellen? Wat zouden jullie graag veranderd willen zien op school?
- Waarom hebben kinderen eigenlijk recht op vrije tijd? Is het niet beter dat kinderen al vroeg leren werken?

"Nieuwjaar in Vietnam"

Laat de leerlingen het artikel over het Vietnamese Tet-feest op p. 11 in hun wereldkrant lezen. Tijdens het Tet-feest krijgen de kinderen li-xi. Dit is geluksgeld met wensen op voor het nieuwe jaar. Laat de leerlingen zelf drie li-xibriefjes maken met wensen voor kinderen uit Vietnam. Je kunt deze eventueel ophangen in de klas.

"Jeugdbeweging in Vietnam"

Laat de leerlingen de artikels over de jeugdbeweging in Vietnam op p. 11 lezen. Laat hen in een kring gaan zitten en elkaar vertellen of ze lid zijn van de jeugdbeweging en wat zij in hun vrije tijd doen. Eventueel kunnen de leerlingen een collage maken over alle activiteiten die zij doen in hun vrije tijd.

"Young Media Clubs"

Laat de leerlingen het artikel over de Young Media Clubs lezen op p. 12. Zo krijgen ze een beeld over de werking van deze medioclubs. Geef hen daarna de opdracht om in de wereldkrant het interview met Tuan, een lid van de medioclub, te vervolledigen. De antwoorden zijn gegeven, maar de leerlingen moeten de passende vragen op de stippellijn schrijven.

Vraag de kinderen of ze de medioclub een goed project vinden. Wat leren de kinderen er? Waarom is het recht op een eigen mening zo belangrijk voor kinderen?

Opdracht!

Laat de leerlingen de brief van Hong aan medioclub De Groene Ster lezen. Geef hen even tijd om na te denken over volgende vragen:

1. HEEFT HONG GENOEG VRIJE TIJD?

Laat de leerlingen in het artikel aanduiden welke taken Hong precies moet doen op één dag. Laat hen de vergelijking maken met hun eigen vrije tijd.

Organiseer nu een rollenspel waarin de klas moet beslissen of Hong genoeg vrije tijd heeft of niet. Hiervoor kan je vier vrijwilligers aanduiden die een rol willen opnemen uit het verhaal. Na het rollenspel, waarin elke speler zijn standpunt verdedigt, mogen de andere leerlingen hun mening geven en wordt er gestemd of Hong genoeg vrije tijd heeft of niet.

Mogelijke rollen voor de spelers:

- Hong (die vindt dat ze niet genoeg vrije tijd heeft);
- de moeder van Hong (die haar dochter begrijpt, maar die haar hulp in het huishouden niet kan missen);
- de vader van Hong (die vindt dat Hong moet werken net als alle andere gezinsleden);
- de voorzitter van medioclub De Groene Ster (die benadrukt dat Hong recht heeft op vrije tijd).

2. WELKE VAN DE TAKEN DIE HONG MOET DOEN, VIND JIJ NIET GESCHIKT VOOR KINDEREN?

Maak met de leerlingen een wet waarin je vastlegt welke taken niet geschikt zijn voor kinderen. Probeer samen een definitie te zoeken van kinderarbeid. In het algemeen spreekt men van kinderarbeid wanneer het werk dat kinderen doen schadelijk is voor hun (lichamelijke en/of psychische) gezondheid, verhindert dat kinderen naar school gaan of geen ruimte meer laat voor spel of vrije tijd.

De leerlingen bereiden zich nu voor op een fictief interview met Hong. Laat hen per twee zitten om enkele vragen voor te bereiden waarbij iemand de rol van Hong opneemt en de andere de rol van interviewer. Op basis van het verhaal van Hong kunnen ze vragen bedenken. Nadat ze het interview voldoende geoefend hebben, brengen ze het voor de klas.

Zelf een krant maken

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen werken aan hun schrijfvaardigheden.
- De leerlingen ontwikkelen een eigen mening over de informatie rond kinderrechten en het leven van kinderen in Vietnam.
- De leerlingen engageren zich om leeftijdsgenoten in hun eigen omgeving te informeren rond kinderrechten en het leven van kinderen in Vietnam.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- wit en gekleurd papier;
- kleurpotloden, verf, stiften, balpennen, schaar, lijm, plakband;
- een computer om artikels te typen of bijkomende informatie op internet op te zoeken (= optioneel);
- de wereldkrant 'Kinderen in Vietnam' voor elke leerling.

Verloop van de activiteit

Nu is het aan de leerlingen om zelf een wereldkrant te maken over het leven van kinderen in Vietnam. Doorheen de vorige lessen hebben ze al heel wat informatie en materiaal verzameld. Leg de leerlingen uit dat het de bedoeling is om met de zelfgemaakte krant andere leerlingen in de school meer informatie te geven over kinderrechten en het leven van kinderen in Vietnam.

Laat de leerlingen eerst nadenken wat het nut is van een krant. Je kan hen uitleggen dat een krant ervoor kan zorgen dat mensen:

- meer te weten komen over Vietnam en de situatie van kinderen daar;
- gaan praten over het onderwerp en meningen uitwisselen;
- gaan nadenken of ze zelf iets kunnen doen om de situatie van kinderen in Vietnam te verbeteren.

Voordat de leerlingen zelf beginnen aan het maken van hun krant, doen we eerst enkele oefeningen om erin te komen.

Lezersbrief

Geef de leerlingen de opdracht een korte lezersbrief te schrijven op basis van een artikel dat ze zelf kiezen uit hun wereldkrant. Laat hen in de lezersbrief hun eigen mening geven over het artikel. Gaan ze akkoord met het artikel? Vinden ze de situatie die in het artikel beschreven wordt eerlijk? Kennen ze in hun eigen omgeving een gelijkaardig verhaal?

Fotoverhaal

Op p. 14 staan twee foto's met daaronder enkele gegevens. Laat de leerlingen een foto kiezen en daarbij een artikel schrijven. Journalisten gebruiken bij het schrijven van een artikel meestal de vijf W-vragen: wie, wat, waar, wanneer en waarom. Leg de leerlingen uit dat zij in hun artikel deze vijf vragen moeten proberen beantwoorden op basis van de gegevens die onder de foto staan. Laat hen ook een originele titel bedenken. Bij de derde foto op p. 15 staan geen gegevens. De leerlingen zijn helemaal vrij om hier zelf een artikel bij te verzinnen.

Wat is een goed artikel?

Voordat de leerlingen beginnen met schrijven aan hun wereldkrant, spreek je best eerst enkele voorwaarden voor een goed artikel af. Laat de leerlingen hier eerst individueel over nadenken en de drie belangrijkste voorwaarden opschrijven in hun wereldkrant op p. 15. Overloop alle voorwaarden met de hele klas en probeer tot een gezamenlijk standpunt te komen.

Mogelijke voorwaarden voor een goed artikel:

- Heeft het artikel te maken met Vietnam?
- Heeft het artikel met kinderrechten te maken?

- Is het artikel leuk geschreven?
- Geeft het artikel antwoord op de vijf W-vragen?
- Heeft het artikel een leuke titel?

De inhoud van onze wereldkrant

Nu kunnen de leerlingen aan hun eigen krant beginnen. Laat hen kiezen of ze in kleine groepjes of individueel willen werken en wat ze willen maken: een artikel, advertentie, weerbericht, cartoon, interview, fotoverhaal... De mogelijkheden zijn oneindig. Gebruik zeker ook het materiaal dat in de vorige lessen aan bod kwam. Zo kan je het fotoverhaal rond kinderrechten (zie lesfiche 1), de resultaten van het onderzoek rond het gezinsleven (zie lesfiche 2), het debat tussen ouders en kinderen over school (zie lesfiche 3) of het interview met Hong (zie lesfiche 4) in de krant zetten.

Lessuggesties:

- Laat de leerlingen echte kranten meebrengen om inspiratie uit te halen: artikels met verwante thema's, foto's of illustraties...
- Het is extra leuk als de leerlingen gebruik kunnen maken van een computer, fototoestel, internet... om hun krant nog aantrekkelijker te maken.
- Je kan de leerlingen verdelen in groepjes en elk een thema geven uit de wereldkrant (Vietnam, gezin, school en vrije tijd). In elk groepje kunnen dan journalisten, fotografen, illustratoren... zitten die er samen voor zorgen dat er voldoende artikels, foto's én originele afbeeldingen zijn.
- Laat de leerlingen mensen interviewen die iets meer weten over de thema's uit de wereldkrant (vb. een leerkracht over thema school, iemand die al eens in Vietnam is geweest, een moeder over het thema gezin, een leider van de jeugdbeweging...).

De redactievergadering

Wanneer alle leerlingen hun artikels afgewerkt hebben, is de inhoud van de krant zo goed als klaar. Organiseer nu samen met de leerlingen een redactievergadering. Dit is een kringgesprek waarbij alle artikels één voor één worden voorgesteld en waarbij telkens beslist wordt of dit artikel in de krant komt of niet. De beslissing wordt genomen op basis van de voorwaarden voor een goed artikel die samen werden afgesproken.

De vorm en verspreiding van onze krant

Nu de inhoud van de krant klaar is, moet nog beslist worden welke vorm de krant zal krijgen. Laat de leerlingen een origineel concept bedenken. Denk hierbij ook aan de verspreiding van de krant. Want het is natuurlijk de bedoeling dat andere leerlingen op school ook meer te weten komen over kinderrechten en het leven van kinderen in Vietnam. Hieronder vind je alvast enkele ideeën.

DE PLACEMATKRANT: om het thema Vietnam en kinderrechten bij andere leerlingen bekend te maken, is een placemat de ideale manier. Knip en plak alle artikels op een wit blad en copieer het. De placematkrant kan je in de klas of op de eettafels in de refter leggen.

DE COLLAGEKRANT: kleef alle artikels op een groot wit blad of op de achterkant van een rol behangpapier. Dankzij het grote formaat van de krant kan je de krant ophangen in het schoolgebouw waar alle leerlingen hem kunnen lezen en bekijken.

DE LOSSE FLODDERKRANT: deze krant bestaat niet uit één stuk, maar uit vele kleine deeltjes. Elk artikel wordt op een apart stuk papier geschreven of geplakt. Deze vorm zorgt ervoor dat je de mini-krantjes op oneindig veel manieren kan verspreiden: schuif ze onder de deur van andere klassen, hang ze met wasknijpers aan een wasdraad of deel ze uit op de speelplaats.

Wij hopen dat je leerlingen erin slagen om hun leeftijdsgenoten iets bij te leren over kinderrechten en het leven van kinderen in Vietnam. Succes!

